

Sygn. akt I 1 C 220/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni

Wydział I Cywilny – Sekcja d.s. rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzanna Stefaniuk-Muczyńska

Protokolant: sek. Magdalena Czapiewska

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa: **Gminy M. G. – Zarządu (...) w G.**

przeciwko: **T. C. (1)**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda Gminy M. G. – Zarządu (...) w G. na rzecz pozwanego T. C. (1) kwotę 147 zł 60 gr (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu obejmujących opłatę z tytułu pomocy prawnej udzielonej pozwanemu przez radcę prawnego z urzędu;

III. nakazuje zapłacić powodowi Gminie M. G. – Zarządowi (...) w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. kwotę 186 zł (sto osiemdziesiąt sześć złotych) tytułem, zwrotu części kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Gmina M. G. - Zarząd (...) wniosła o zasądzenie od pozwanego T. C. (2) kwoty 192 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 września 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że pozwany dokonał przejazdu pojazdem komunikacji miejskiej należącym do powoda bez ważnego biletu, w związku z czym zobowiązana została do uiszczenia opłaty dodatkowej w wysokości 183 zł oraz że w związku z tym, że pozwana dobrowolnie nie uiściła opłaty powstały koszty dodatkowe związane z kosztami pocztowego wysłania upomnienia.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc iż okresie kiedy doszło do zdarzenia, tj. w lipcu 2014 r. był chory na schizofrenię, wtedy jeszcze nie zdiagnozowaną i nieleczoną. Podniósł, iż jego zachowanie spowodowane było chorobą. Podał też, że od 12 maja 2015 r. do 20 lipca 2015 r. pierwszy raz przebywał w szpitalu i od tego czasu leczy się, a od 24 września 2015 r., w związku z chorobą, orzeczono jego niepełnosprawność.

Reprezentujący pozwanego pełnomocnik z urzędu na rozprawie w dniu 10 czerwca 2016 r. wniósł o oddalenie powództwa, wskazując iż w chwili gdy pozwany jechał bez biletu znajdował się w stanie wyłączającym świadome

powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dodał też, że wprawdzie w odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, że jechał bez biletu, ale uczynił to dopiero po podjęciu leczenia, gdy zorientował się, że zrobił źle.

Z uwagi na konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry sprawa niniejsza rozpoznawana była z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany w dniu 8 lipca 2014 r. podróżował trolejbusem linii 21 na trasie G. (...). Kontroler ujawnił, iż pozwany podróżuje bez ważnego biletu, w związku z czym wręczył mu druk opłaty dodatkowej za jazdę bez biletu.

Cena biletu wynosiła 3 zł, zaś opłata dodatkowa za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu wynosiła 180 zł.

okoliczności bezsporne

Pozwany pierwszy raz był hospitalizowany psychiatrycznie w okresie od 5 do 7 maja 2015 r. Wypisał się wtedy na własne żądanie. Kolejny raz do tego samego szpitala w dniu 12 maja 2015 r., kiedy został tam przywieziony przez pogotowie ratunkowe z Instytutu (...). Przebywał tam wówczas do 20 maja 2017 r. Podczas leczenia rozpoznano u pozwanego schizofrenię paranoidalną. W dniu wypisu znajdował się w stanie bez cech psychozy, bez cech zespołu depresyjnego i bez myśli S, otrzymał zalecenia m.in. dalszego leczenia w poradni zdrowia psychiatrycznego, przyjmowania leków, podjęcia leczenia odwykowego. Według zaświadczenia lekarskiego pozwany chorował prawdopodobnie od 14-tego roku życia.

W dniu 28 stycznia 2014 r. pozwany został skreślony z listy uczniów XXXVIII liceum ogólnokształcącego w W., z uwagi na rażący i demoralizujący wpływ na innych uczniów.

Decyzją z dnia 24 września 2016 r. pozwany został zaliczony do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do dnia 24 września 2018 r.

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego - k. 33-34; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności - k. 35; zaświadczenie lekarskie - k. 36;

W przypadku pozwanego w roku 2013 zaczął rozwijać się zespół paranoidalny. Z tego powodu, po usunięciu z listy uczniów liceum, kierowany psychotycznymi pobudkami pozwany ruszył w podróż po Europie. Nie podejmował jeszcze wówczas leczenia z uwagi na brak wglądu w chorobę i aktywne objawy wytwórcze w ramach schizofrenii paranoidalnej.

W dacie zawarcia umowy przewozu, tj. w dniu 8 lipca 2014 r., w chwili przejazdu środkiem komunikacji miejskiej należącym do powoda bez ważnego biletu - pozwany znajdował się w stanie wyłączającym świadome oraz swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, znajdował się w stanie ostrej psychozy schizofrenicznej.

dowód: opinia sądowo-psychiatryczna biegłego sądowego z zakresu psychiatrii M. B. - k. 104-110

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony oraz dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii.

Dowody w postaci dokumentów Sąd uznał za w pełni wiarygodne, gdyż ich treść, w wyżej przedstawionym zakresie, wzajemnie się uzupełniała i potwierdzała tworząc spójną i logiczną całość. Nadto dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności i nie były kwestionowane przez strony.

Również sporządzoną w sprawie opinię Sąd uznał za wiarygodną, mając na względzie iż została ona oparta na znajdujących się w aktach sprawy odpisach dokumentacji medycznej leczenia pozwanego i osobistym badaniu

pozwanego, nadto była ona rzeczowa i jednoznaczna w swych wnioskach. Wniosków tej opinii nie kwestionowała żadna ze stron procesu, nie wносиła też do jej treści jakichkolwiek zastrzeżeń.

Mając na uwadze tak ustalony stan faktyczny sprawy Sąd uznał, iż przedmiotowe powództwo podlegało oddaleniu.

Rozstrzygając w powyższy sposób Sąd miał na względzie, iż podstawą żądania pozwu, aż do zamknięcia rozprawy pozostawało żądanie zapłaty przewoźnego i opłaty dodatkowej powstałej w skutek nienależytego wykonania przez pozwanego obciążających go z tytułu zawarcia tej umowy obowiązków polegających na uiszczeniu opłaty za przejazd. Jak zostało to jednakże w sprawie ustalone umowa przewozu zawarta przez strony procesu została zwarta przez pozwanego - z powodu choroby psychicznej na którą pozwany cierpi - w stanie wyłączającym jego świadome oraz swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. W okresie zawarcia tej umowy pozwany znajdował się bowiem w stanie ostrej psychozy schizofrenicznej. Złożone przez pozwanego poprzez podjęcie czynności faktycznych polegających na zajęciu miejsca w środku transportowym oświadczenie woli pozostawało zatem nieważne, co wynika z brzmienia art. 82 kc, który stanowi, iż: "Nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych."

A skoro tak, to jako nieważną, z uwagi na brak ważnych i zgodnych oświadczeń woli obu stron umowy, należało także ocenić stanowiącą podstawę żądania pozwu umowę przewozu. Nieważność oświadczenia woli pozwanej pociągała bowiem za sobą nieważność całej czynności prawnej ex tunc bez możliwości konwalidacji i konwersji tej czynności.

Powyższe stanowiło o niezasadności żądania pozwu. Powód w oparciu o nieważnie zawartą umowę nie mógł bowiem skutecznie na jej podstawie domagać się od pozwanego uiszczenia świadczeń objętych żądaniem pozwu.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 82 kc w zw. z art. 33 a ust. 3 Prawa przewozowego (t.j. z dnia tj. z dnia 30 sierpnia 2012 r., Dz.U. z 2012 r. poz. 1173, ze zm.) - a więc w wersji obowiązującej w dacie przejazdu pozwanego) a contrario Sąd powództwo oddalił.

W konsekwencji powód, jako strona przegrywająca, został obciążony wszystkimi kosztami procesu powstałymi w sprawie, czego skutkiem było zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego reprezentującego go pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 120 zł, o czym orzeczono w oparciu o przepis art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 108 kpc. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego - z uwagi fakt, iż przedmiotowy pozew w został wniesiony w styczniu 2015 r. - ustalono w wysokości dwukrotnej wysokości stawki minimalnej określonej w §6 pkt. 1 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tj. z dnia 25 lutego 2013 r., Dz.U. z 2013 r. poz. 490). Stawka ta, zgodnie z brzmieniem §2 ust. 3 tego rozporządzenia została przez Sąd podwyższona o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tej opłacie, albowiem w sprawie niniejszej pozwany korzystał z pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W pkt. III wyroku w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 623) Sąd nakazał zapłacić powodowi na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 186 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, a obejmujących przyznane w sprawie wynagrodzenie biegłego sądowego w tej właśnie wysokości.